KUTSESTANDARD

Sterilisatsioonitehnik, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Sterilisatsioonitehnik, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Sterilisatsioonitehniku töö eesmärk on tagada kliendile ohutu ja kvaliteetne tervishoiuteenus ja vältida tervishoiuteenusega seotud infektsioonide teket. Sterilisatsioonitehniku tööks on meditsiiniseadmete ja tarvikute dekontaminatsioon, mis hõlmab puhastust, desinfektsiooni ja sterilisatsiooni. Sterilisatsioonitehnik töötab iseseisvalt ja meeskonnas ning vastustab oma töö tulemuste eest. Sterilisatsioonitehnik kasutab oma töös erinevaid meditsiiniseadmeid ja isikukaitsevahendeid. Sterilisatsioonitehnik töötab töögraafiku alusel, sh öises vahetuses, nädalavahetusel ja riigipühadel. Sterilisatsioonitehnik puutub kokku füüsikaliste, füsioloogiliste, bioloogiliste ja keemiliste ohuteguritega.
A.2 Tööosad
A.2.1 Meditsiiniseadmete puhastamine ja desinfitseerimine A.2.2 Meditsiiniseadmete funktsionaalsuse kontroll ja hooldamine A.2.3 Meditsiiniseadmete komplekteerimine ja pakendamine A.2.4 Meditsiiniseadmete steriliseerimine
A.3 Kutsealane ettevalmistus
Sterilisatsioonitehnik on läbinud erialase kutseõppe tasemeõppe või omandanud kutseoskused töö käigus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Autoklaavija, meditsiiniseadmete hooldaja, meditsiiniseadmete tehnik, sterilisatsioonitehnik.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Sterilisatsioonitehnik, tase 4 kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Sterilisatsioonitehnik, tase 4 üldoskused
1. ennetab tervishoiuteenusega seotud nakkusi, arvestades mikrobioloogia aluseid; kasutab pinna puhastus- ja desinfitseerimisvahendeid ning käte antiseptikuid; 2. kasutab töös vajaminevaid seadmeid vastavalt tootjapoolsele kasutusjuhendile; 3. käitleb jäätmeid vastavalt jäätmekäitlusseadusele ja asutusesisesele jäätmekäitlusjuhendile; 4. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 (lisa 1 „Keelte oskustasemete kirjeldused“); 5. kasutab oma töös arvutit vastavalt DigComp enesehindamise skaala algtasemel kasutaja tasemele (lisa 2); 6. loob head suhted kolleegide ja klientidega; sõnastab esitatava teabe vastavalt sihtrühma vajadustele; arvestab saadud tagasisidega;

7. hindab järjepidevalt oma tööprotsessi kvaliteeti; hindab enda nõrku ja tugevaid külgi tööprotsessis ning kavandab tööalast arengut; hindab enda rolli meeskonnas/organisatsioonis ning arvestab meeskonna/organisatsiooni ootuste ja vajadustega; võtab vastutuse oma käitumise ja selle tagajärgede eest;
8. lähtub oma töös tööohutus-, ja töötervishoiunõuetest;
9. kasutab ergonoomilisi töövõtteid;
10. järgib kutsealaga seotud õigusakte ja kehtivaid juhendeid;
11. järgib oma töös eetilisi norme ja konfidentsiaalsusnõuet; tegutseb organisatsiooni mainet hoidvalt.

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Meditsiiniseadmete puhastamine ja desinfitseerimine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Transpordib kontamineeritud meditsiiniseadmeid vastavalt kehtivatele juhenditele, järgides infektsioonikontrolli ja tööohutuse nõudeid. 2. Võtab kontamineeritud korduvkasutatavad meditsiiniseadmed osadeks vastavalt seadme tootjapoolsele puhastus- ja desinfektsioonijuhendile; eelpuhastab meditsiiniseadmed mehaaniliselt või sobivat puhastusseadet (nt pesur-desinfektor) kasutades. 3. Valib puhastus-ja desinfektsioonimeetodi ning töörežiimi vastavalt meditsiiniseadmete tootjapoolsele puhastus-ja desinfektsioonijuhendile, järgides infektsioonikontrolli ja tööohutuse nõudeid. 4. Puhastab meditsiiniseadmed mehaaniliselt või puhastusseadme abil (ultraheli-pesur, pesur-desinfektor) vastavalt valitud meetodile. 5. Kasutab ettenähtud meditsiiniseadmete puhastus- ja desinfektsioonivahendeid, järgides vahendite ohutuskaardi nõudeid. 6. Kontrollib automatiseeritud protsessi kvaliteeti, kasutades kontrolltesti. 7. Transpordib dekontamineeritud meditsiiniseadmeid vastavalt haiglanakkustõrje standarditele, järgides infektsioonikontrolli ja tööohutuse nõudeid.	
B.3.2 Meditsiiniseadmete funktsionaalsuse kontroll ja hooldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Kuivatab pestud ja desinfitseeritud meditsiiniseadmed vastavalt asutusesisesele tööjuhendile. 2. Kontrollib meditsiiniseadmete puhtust ja terviklikkust visuaalselt. 3. Testib meditsiiniseadmete funktsionaalsust; hindab meditsiiniseadmete kasutuskõlblikkust vastavalt ettenähtud funktsioonile; kõrvaldab kulunud ja kahjustatud, sh korrodeerunud meditsiiniseadmed kasutuselt. 4. Hooldab meditsiiniseadmeid vastavalt tootjapoolsele juhendile.	
B.3.3 Meditsiiniseadmete komplekteerimine ja pakendamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Paneb meditsiiniseadmed kokku vastavat tootjapoolsele juhendile. 2. Komplekteerib meditsiiniseadmed vastavalt meditsiiniseadmete nimetustele, kasutaja tellimusele ja asutuses kehtestatud korrale. 3. Hindab pakkematerjali kasutuskõlblikkust; valib pakkematerjali ja pakendamismeetodi, arvestades sterilisatsioonimeetodit, komplekti suurust ja kaalu ning kasutaja tellimust; pakib meditsiiniseadmed vastavalt valitud meetodile. 4. Markeerib komplekteeritud ja pakitud komplekti, märkides vähemalt steriilsuse säilivuse aja. 5. Hindab visuaalselt kinnitusmeetodi kvaliteeti; kontrollib pakendatud komplekti terviklikkust ja markeeringut. 6. Varustab komplekteeritud meditsiiniseadmed sterilisatsiooniprotsessi kontrolli-indikaatoritega, arvestades kasutusele võetavat sterilisatsioonimeetodit ja -tsüklit. 7. Dokumenteerib tegevused vastavalt asutuses kehtestatud korrale.	
B.3.4 Meditsiiniseadmete steriliseerimine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Hindab sisselülitamise järgselt sterilisaatori tehnilist korrasolekut ja funktsionaalsust, kasutades selleks spetsiaalset testi. 2. Kontrollib steriliseeritavate meditsiiniseadmete pakendite terviklikkust ja märgistust enne sterilisaatorisse panemist; koostab sterilisaatori laadungi lähtuvalt pakkematerjalidest ja meditsiiniseadme steriliseerimismeetodi/-temperatuuri vajadusest; dokumenteerib sterilisaatori laadungi vastavalt asutuses kehtivale korrale; enne	

sterilisaatori käivitamist kontrollib sterilisatsiooniprotsessi parameetreid sterilisaatori ekraanil või väljatrükil; jälgib sterilisatsiooniprotsessi vastavust parameetritele. 3. Valib sterilisatsioonimeetodi ja -programmi vastavalt steriliseeritava meditsiiniseadme ja pakendi materjalile. 4. Kontrollib ja hindab sterilisatsiooniprotsessi kvaliteeti, kasutades keemilisi ja/või bioloogilisi kasutuskõlblikke indikaatoreid; dokumenteerib tulemused vastavalt asutuses kehtestatud korrale. 5. Sterilisatsiooniprotsessi lõppedes eemaldab steriliseeritud pakendid sterilisaatorist, järgides haiglanakkustõrje standardite ja tööohutuse nõudeid; hindab visuaalselt pakendite seisundit; vigastatud pakendi korral alustab dekontaminatsiooni alates pakendamisest uuesti. 6. Protsessi lõppedes kontrollib sterilisatsioonitsükli tulemust, sh keemilisi indikaatoreid; säilitab sterilisatsiooniprotsessi andmed vastavalt asutuses kehtivale korrale. 7. Sorteerib, ladustab ja väljastab või transpordib kliendile steriliseeritud pakendid ja meditsiiniseadmed, järgides infektsioonikontrolli ja tööohutuse nõudeid. 8. Dokumenteerib tegevused vastavalt asutuses kehtestatud korrale.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	23-29042021-1.4.1/2k
2. Kutsestandardi koostajad	Kairi Kukk, Ida-Tallinna Keskhaigla Ljudmila Kovgan, Põhja-Eesti Regionaalhaigla Piret Tamme, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool Anu Tammemäe, Ida-Tallinna Keskhaigla Anu Tuuksam, Haridus - ja Noorteamet
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	24
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.04.2021
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.04.2026
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5329 Tervishoiu hooldustöötajad, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Sterilisation technician, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	